

บทที่ 4

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

1. การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิน้ำมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าทางโลหิตวิทยาอย่างมีนัยสำคัญในช่วงแรกและช่วงท้ายของการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิน้ำ
2. การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิน้ำมีผลต่อค่า lipid peroxidation ที่ตับและไตของปลาตุ๊กตาสวมซึ่งพบว่าถ้าอุณหภูมิน้ำสูงขึ้นปลาตุ๊กตาสวมจะมีค่า lipid peroxidation ที่ตับและไตสูงขึ้น
3. การเพิ่มปริมาณอนุพันธ์วิตามินซีที่เสริมในอาหาร ไม่มีผลต่อการเพิ่มการสะสมอนุพันธ์วิตามินที่ตับของปลาตุ๊กตาสวม หรือกล่าวได้ว่า มีการสะสมอนุพันธ์วิตามินซีที่ตับคงที่ในปลาตุ๊กตาสวมทุกกลุ่มทดลอง
4. การเสริมอนุพันธ์วิตามินซีในอาหารที่ระดับ 250 mg/kg ในอาหารเป็นระดับที่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตที่เป็นปกติของปลาตุ๊กตาสวม
5. การเลี้ยงปลาตุ๊กตาสวมที่ระยะประมาณ 15 กรัม การเสริมอนุพันธ์วิตามินซีในอาหารในระดับที่สูงขึ้นส่งผลต่อการเจริญเติบโตของปลาตุ๊กตาสวมที่เพิ่มขึ้น โดยมีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง และการเสริมอนุพันธ์วิตามินซีที่ระดับ 1,000-1,500 mg/kg เป็นระยะเวลา 1 เดือนทำให้ปลาตุ๊กตาสวมมีอัตราการเจริญเติบโตสูงที่สุด
6. การเพิ่มการเสริมอนุพันธ์วิตามินซีในอาหารในระดับที่สูงขึ้น ไม่มีผลต่อการเร่งอัตราการเจริญเติบโตของปลาตุ๊กตาสวม ในระยะการเลี้ยงเดือนที่ 2 ดังนั้นในระยะการเลี้ยงเดือนที่ 2 การเสริมอนุพันธ์วิตามินซีที่ระดับ 250 mg/kg เพียงพอต่อการเร่งการเจริญเติบโตของปลาตุ๊กตาสวม
7. อัตราการเปลี่ยนอาหารเนื้อและอัตราการรอดไม่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มทดลองของปลาตุ๊กตาสวมที่ได้รับการเสริมอนุพันธ์วิตามินซีที่แตกต่างกันในสูตรอาหาร
8. การเสริมอนุพันธ์วิตามินซีที่ระดับ 1,000-1,500 mg/kg ในอาหารมีผลต่อการรักษาสุขภาพช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันโรคให้กับปลาตุ๊กตาสวมในสภาวะความเครียดอันเนื่องมาจากน้ำอุณหภูมิต่ำ
9. การเสริมอนุพันธ์วิตามินอีในอาหารไม่ส่งผลต่อการเพิ่มสมรรถนะการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการใช้อาหารและอัตราการรอดในปลาตุ๊กตาสวม
10. การเสริมอนุพันธ์วิตามินอีที่ระดับต่ำสุด 125 mg/kg ในอาหารก็เพียงพอต่อการรักษาสุขภาพและช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันโรคให้กับปลาตุ๊กตาสวมในสภาวะความเครียดอัน

เนื่องมาจากน้ำอุณหภูมิต่ำ แต่การเสริมอนุพันธ์วิตามินอีที่ระดับสูง (500 mg/kg) ส่งผลเสียต่อค่าทางโลหิตวิทยาของปลาฉลามผสม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาครั้งนี้จะเห็นว่าการเสริมวิตามินซีที่ระดับ 1,000-1,500 mg/kg หรือการเสริมอนุพันธ์วิตามินอีที่ระดับ 125 mg/kg ในอาหารส่งผลดีต่อปลาฉลามผสมในสภาวะความเครียดอันเนื่องมาจากอุณหภูมิต่ำ อย่างไรก็ตามการศึกษานี้เป็นการศึกษาในตู้ทดลองซึ่งเป็นสภาพการเลี้ยงที่ปลาฉลามผสมได้รับวิตามินจากอาหารทดลองเท่านั้น เพราะในตู้เลี้ยงปลาไม่มีอาหารธรรมชาติ ในการเลี้ยงในบ่อคินซึ่งมีอาหารธรรมชาติที่สมบูรณ์ ระดับการเสริมอนุพันธ์วิตามินซีหรือวิตามินอีในอาหารอาจจะลดลงกว่าระดับที่รายงานไว้ในการศึกษาครั้งนี้ เพราะปลาฉลามผสมที่เลี้ยงในบ่อที่มีอาหารธรรมชาติจะได้รับวิตามินจากอาหารธรรมชาติด้วย ซึ่งควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในบ่อคินต่อไป

เนื่องจากวิตามินซีและวิตามินอีมีผลต่อการบรรเทาความเครียดในปลา ดังนั้นควรมีการศึกษาถึงระดับการเสริมร่วมกันของวิตามินซีและวิตามินอี เพราะการทำงานร่วมกันของวิตามินทั้งสองชนิดอาจส่งผลดีต่อสุขภาพของปลาฉลามผสมยิ่งขึ้น

เนื่องจากในสภาพการเลี้ยงจริงในธรรมชาติ ปลาฉลามผสมมักจะประสบกับสภาวะความเครียด หรือการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำหลายปัจจัยร่วมกัน จึงควรมีการศึกษาถึงการทดสอบสภาวะความเครียดอื่น ๆ ร่วมกับการทดสอบสภาวะความเครียดอันเนื่องมาจากอุณหภูมิต่ำอย่างเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาวะความเครียดอันเนื่องมาจากน้ำอุณหภูมิต่ำร่วมกับพีเอชที่ต่ำ เพราะมักจะเกิดร่วมกันในสภาวะที่ฝนตกติดต่อกัน